

Sepsis – Septik Şok Tanımlama ve Tedavisinde Güncellemeler

Dr Cansu DURAK

Istanbul Üniversitesi-CerrahpaŐa

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı

Çocuk Yoęun Bakım Bilim Dalı

Bone RC, Balk RA, Cerra FB, et al. American College of Chest Physicians/Society of Critical Care Medicine Consensus Conference: definitions for sepsis and organ failure and guidelines for the use of innovative therapies in sepsis.

Crit Care Med. 1992;20(6):864-874.

SIRS

Sepsis

Ağır Sepsis

Septik Şok

AteŐ veya hipotermi:
vücut ısısı $>38,5^{\circ}\text{C}$ ya da
 $<36^{\circ}\text{C}$

Takipne:

Ortalama solunum hızının
yaşa göre normal değerlerin
2 SD üzerinde olması ya da
nöromüsküler hastalık veya
anestezi nedeniyle olmayan
mekanik ventilatör ihtiyacı

SIRS

Sepsis

Ağır Sepsis

Septik Şok

Bradikardi:

1 yaş altı çocuklarda harici vagal uyarı, beta bloker ilaç kullanımı, konjenital kalp hastalığı veya başka şekilde açıklanamayan kardiyak depresyon sonucu gelişen bradikardi

Taşikardi:

harici uyarılar, ağrılı durumlar veya taşikardi yapabilecek kronik ilaç kullanımı olmaksızın ortalama kalp hızının yaşa göre normal sınırların 2 sd üzerinde olması veya başka şekilde açıklanamayan 0,5-4 saat boyunca devam eden dirençli taşikardi

Lökosit sayısı:

Lökosit sayısının yaşa göre normal değerlerin üzerinde ya da altında olması veya olgunlaşmamış nötrofil oranının %10'un üzerinde olması

SIRS

Sepsis

Ağır Sepsis

Septik Şok

SIRS

Őüpheli ya da kanıtlanmış enfeksiyon

SIRS

Sepsis

Ağır Sepsis

Septik Şok

Sepsis
+
Kardiyovasküler
fonksiyon bozukluğu
veya
ARDS veya > 2 organ
fonksiyon bozukluğu

Organ fonksiyon bozukluğu kriterleri:

- **Solunum**

- PaO₂/ FiO₂: <300 (konj kalp hastalığı veya kronik akciğer hastalığı yokluğunda) veya
- PaCO₂> 65 mmHg veya bazal değerin 20 mmHg ↑ veya
- Oksijen saturasyonunu $\geq$ % 92 için FiO₂ > % 50 olması veya
- Mekanik ventilasyon ihtiyacı (invaziv veya noninvaziv)

- **Nörolojik**

- GKS<11 veya
- Akut bilinç durum değişikliği (GKS $\geq$ 3 bazale göre düşme)

- **Hematolojik sistem**

- Trombositlerin < 80.000 olması veya kronik hematoloji ve onkoloji hastaları için son üç gündeki en yüksek değerine göre % 50 azalması veya
- INR>2

- **Renal**

- Kreatinin $\geq$ 2 kat artması(yaş için normal üst sınırın) veya
- Başlangıç kreatinin değerinin 2 kat artması

- **Karaciğer**

- Total Bilirubin $\geq$ 4 mg/dl (Yenidoğan dışı) veya
- ALT'nin yaşa göre üst sınırınının 2 katı artması

SIRS

Sepsis

Ağır Sepsis

Septik Şok

Hipotansiyon: Yaşa göre $< 5p$ veya < 2
SD

veya

Kan basıncını normal sınırlarda
tutabilmek için vazoaktif ilaç kullanılma
gereksinimi

Organ fonksiyon

likte olması:

Yetersiz organ perfüzyonunu yansıtan 2
parametre

Açıklanamayan metabolik asidoz: $BE > 5$ mEq/L

Arter laktat düzeyi normal değerin 2 katı
yükselmesi

Oligri: < 0.5 ml/kg/saat

KDZ > 5 sn

Periferik ve vcut ısı farkı > 3 °C

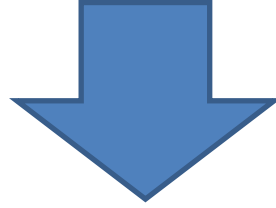
Septik Şok Kriterleri

Criteria	Bone et al ¹	Levy et al ²
Infection	Suspected or proven	Suspected or proven
SIRS criteria, No.	2	One or more of 24 variables ^b
Septic shock description	Sepsis-induced hypotension despite adequate resuscitation OR receiving vasopressors/Inotropes plus presence of perfusion abnormalities	State of acute circulatory failure characterized by persistent arterial hypotension after adequate resuscitation unexplained by other causes
Hypotension, mm Hg		
Systolic BP	<90	<90
Decrease in systolic BP	Decrease >40	Decrease >40
MAP	No	<60
Adequate resuscitation definition	Not defined	Not defined
Vasopressor use	Yes (not absolute requirement)	Yes (CVS SOFA score)
Hypoperfusion abnormalities	Hypoperfusion abnormality defined as lactic acidosis; oliguria; low Glasgow Coma Score	Tissue hypoperfusion defined as serum lactate >1 mmol/L or delayed capillary refill

¹ Bone RC, Balk RA, Cerra FB, et al. American College of Chest Physicians/Society of Critical Care Medicine Consensus Conference: definitions for sepsis and organ failure and guidelines for the use of innovative therapies in sepsis. *Crit Care Med.* 1992;20(6):864-874.

² Levy MM, Fink MP, Marshall JC, et al. 2001 SCCM/ESICM/ACCP/ATS/SIS International Sepsis Definitions Conference. *Crit Care Med.* 2003;31(4):1250-1256.

SIRS kriterleri

- İnflamasyonun ve enfeksiyon dışında sebeplerinde olduğu “tehlike”ye konak cevabının göstergesi!
- Uygunsuz, hayatı tehdit edici cevabı göstermek zorunda değil!
- Sepsisi olan hastalar da SIRS kriterlerini karşılamak zorunda değil!*

* Kaukonen K-M, Bailey M, Pilcher D, Cooper DJ, Bellomo R. Systemic inflammatory response syndrome criteria in defining severe sepsis. N Engl J Med. 2015;372(17):1629-1638.

Surviving Sepsis Campaign: International Guidelines for Management of Sepsis and Septic Shock: 2016

Andrew Rhodes^{1*}, Laura E. Evans², Waleed Alhazzani³, Mitchell M. Levy⁴, Massimo Antonelli⁵, Ricard Ferrer⁶, Anand Kumar⁷, Jonathan E. Sevransky⁸, Charles L. Sprung⁹, Mark E. Nunnally², Bram Rochweg³, Gordon D. Rubenfeld¹⁰, Derek C. Angus¹¹, Djillali Annane¹², Richard J. Beale¹³, Geoffrey J. Bellinghan¹⁴, Gordon R. Bernard¹⁵, Jean-Daniel Chiche¹⁶, Craig Coopersmith⁸, Daniel P. De Backer¹⁷, Craig J. French¹⁸, Seitaro Fujishima¹⁹, Herwig Gerlach²⁰, Jorge Luis Hidalgo²¹, Steven M. Hollenberg²², Alan E. Jones²³, Dilip R. Karnad²⁴, Ruth M. Kleinpell²⁵, Younsuk Koh²⁶, Thiago Costa Lisboa²⁷, Flavia R. Machado²⁸, John J. Marini²⁹, John C. Marshall³⁰, John E. Mazuski³¹, Lauralyn A. McIntyre³², Anthony S. McLean³³, Sangeeta Mehta³⁴, Rui P. Moreno³⁵, John Myburgh³⁶, Paolo Navalesi³⁷, Osamu Nishida³⁸, Tiffany M. Osborn³¹, Anders Perner³⁹, Colleen M. Plunkett²⁵, Marco Ranieri⁴⁰, Christa A. Schorr²², Maureen A. Seckel⁴¹, Christopher W. Seymour⁴², Lisa Shieh⁴³, Khalid A. Shukri⁴⁴, Steven Q. Simpson⁴⁵, Mervyn Singer⁴⁶, B. Taylor Thompson⁴⁷, Sean R. Townsend⁴⁸, Thomas Van der Poll⁴⁹, Jean-Louis Vincent⁵⁰, W. Joost Wiersinga⁴⁹, Janice L. Zimmerman⁵¹ and R. Phillip Dellinger²²

© 2017 SCCM and ESICM

Rhodes, Andrew, et al. "Surviving sepsis campaign: international guidelines for management of sepsis and septic shock: 2016." *Intensive care medicine* 43.3 (2017): 304-377.

Yeni tanımlamalar

- Sepsis, enfeksiyona düzensiz konak cevabının neden olduğu hayatı tehdit edici organ disfonksiyonudur.
  - **Organ disfonksiyonu Sequential Organ Failure Assessment (SOFA) skoru ≥ 2 puan**
- Septik şok daha yüksek mortalite ile ilişkili, dolaşım ve hücresel/metabolik bozukluğun eşlik ettiği sepsistir.
  - **Yeterli sıvı resüstasyonuna rağmen MAP >65 mm HG tutmak için vazopresör kullanılma gerekliliği ve serum laktat değerinin >2 mmol/L üzerinde seyretmesi**
- SIRS, sepsisemi ve ağır sepsis tanıları terk edildi.

* Singer M, Deutschman CS, Seymour CW et al (2016) The Third International Consensus Definitions for Sepsis and Septic Shock (Sepsis-3). JAMA 315(8):801–810

Table 1. Sequential [Sepsis-Related] Organ Failure Assessment Score^a

System	Score				
	0	1	2	3	4
Respiration					
Pao ₂ /Fio ₂ , mm Hg (kPa)	≥400 (53.3)	<400 (53.3)	<300 (40)	<200 (26.7) with respiratory support	<100 (13.3) with respiratory support
Coagulation					
Platelets, ×10 ³ /μL	≥150	<150	<100	<50	<20
Liver					
Bilirubin, mg/dL (μmol/L)	<1.2 (20)	1.2-1.9 (20-32)	2.0-5.9 (33-101)	6.0-11.9 (102-204)	>12.0 (204)
Cardiovascular	MAP ≥70 mm Hg	MAP <70 mm Hg	Dopamine <5 or dobutamine (any dose) ^b	Dopamine 5.1-15 or epinephrine ≤0.1 or norepinephrine ≤0.1 ^b	Dopamine >15 or epinephrine >0.1 or norepinephrine >0.1 ^b
Central nervous system					
Glasgow Coma Scale score ^c	15	13-14	10-12	6-9	<6
Renal					
Creatinine, mg/dL (μmol/L)	<1.2 (110)	1.2-1.9 (110-170)	2.0-3.4 (171-299)	3.5-4.9 (300-440)	>5.0 (440)
Urine output, mL/d				<500	<200

qSOFA

Hipotansiyon

1 puan

Bilinç bozukluğu GKS $\leq$ 13

1 puan

Takipne

1 puan

Sepsiste Hedefler

- Erken tanı
- Erken entübasyon
- Erken damar yolunun açılması
- Erken agresif sıvı tedavisi
- Erken antibiyotik tedavisi
- Erken ve uygun inotrop başlanması

0. dk

5.dk

Mental durum ve perfüzyon bozukluğunu tanı, yüksek akım nazal kanül oksijen desteği ver

iv/ iO damar yolu sağla

Entübasyon

- Kalp debisinin % 40'ı solunum işi için tüketilir
- Oksijen tüketimi azalır
- Havayolu güvenliği sağlanır
- Entübasyon kararı:
  - Solunum işinin artması
  - Solunum kaslarında yorgunluk
  - Bilinç değişikliği
  - Oksijene rağmen ağır hipoksi
  - Sıvı 40-60 ml/kg verilen hastada öncelikle düşünölmeli

5. dk

15.dk

SIVI

% 0.9 NaCl 20 ml/kg ver
düzelene dek devam et, ≥ 60 ml/kg,
(akciğerde raller ve hepatomegali gelişmediği sürece)

Hipoglisemi ve Hipokalsemiyi düzelt

2-4 ml/kg %20 dekstroz ya da 5-10 ml/kg %10 dekstroz
Kalsiyum Glukonat (%10) IV/ IO 5 dakikalık infüzyon 0.5– 1 mL/kg
Kalsiyum Klorid (%10) IV/ IO 5 dakikalık infüzyon 0.1- 0.2 mL/kg)

Antibiyotik Başla

The NEW ENGLAND
JOURNAL *of* MEDICINE

ESTABLISHED IN 1812

JUNE 30, 2011

VOL. 364 NO. 26

Mortality after Fluid Bolus in African Children with Severe Infection

Kathryn Maitland, M.B., B.S., Ph.D., Sarah Kiguli, M.B., Ch.B., M.Med., Robert O. Opoka, M.B., Ch.B., M.Med., Charles Engoru, M.B., Ch.B., M.Med., Peter Olupot-Olupot, M.B., Ch.B., Samuel O. Akech, M.B., Ch.B., Richard Nyeko, M.B., Ch.B., M.Med., George Mtove, M.D., Hugh Reyburn, M.B., B.S., Trudie Lang, Ph.D., Bernadette Brent, M.B., B.S., Jennifer A. Evans, M.B., B.S., James K. Tibenderana, M.B., Ch.B., Ph.D., Jane Crawley, M.B., B.S., M.D., Elizabeth C. Russell, M.Sc., Michael Levin, F.Med.Sci., Ph.D., Abdel G. Babiker, Ph.D., and Diana M. Gibb, M.B., Ch.B., M.D., for the FEAST Trial Group*

15.dk

60.dk

Sıvı dirençli şok

Havayolunu güvenceye alınmadı ise
(ENTÜBE ET !)

İV/ İO inotrop başla

Adrenalin 0.05-0.3 mcg/kg/ dk

Soğuk şok: Adrenalin (bulunamazsa Dopamin
5-9 mcg/kg/dk)

Sıcak şok: Noradrenalin 0.05 mcg/kg/ dk,
(bulunamazsa Dopamin > 10 mcg/kg/dk)

60.dk

Katekolamin dirençli şok:

Mutlak adrenal yetmezlik riski varsa
hidrokortizon başla

1-4mg/kg/24 saat 3x

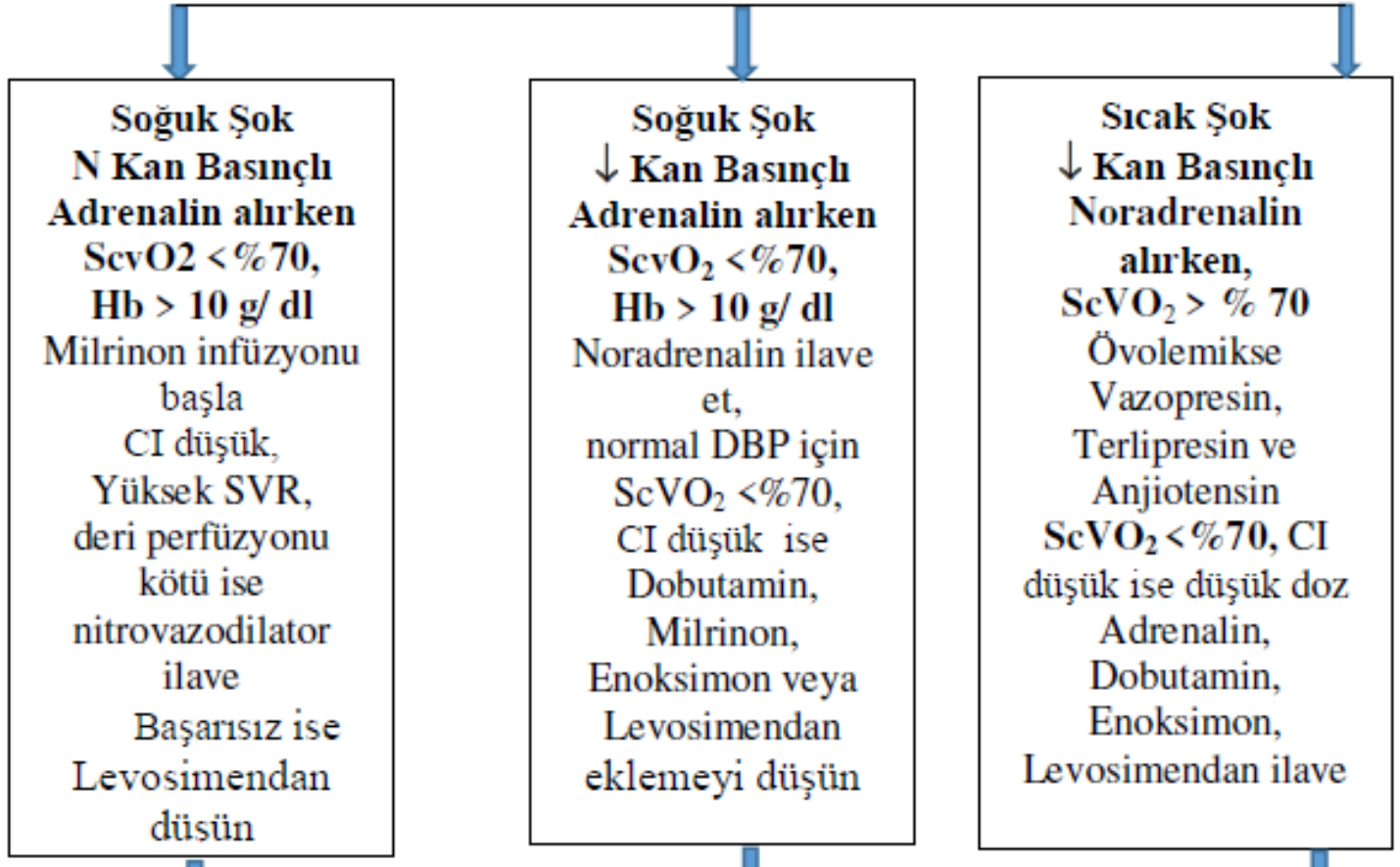
Pulmoner arter, PICCO, Doppler US ile sıvı,
inotrop,

Vazopressor ve vazodilatator tedavileri
düzenle,

Hedef: normal (MAP-CVP), ScVO₂ >%70, CI
3.3-6.0 L/dk/m²

60.dk

Katekolamin dirençli şok:

60.dk

Israrlı katekolamine dirençli şok:

Perikard effüzyonu, pnömotoraks ve karın içi basıncı >12 mm/Hg varlığını değerlendir, varsa düzelt.

DÜZELMİYOR

Refrakter şok: ECMO

Destek Tedavisi

Mekanik ventilasyon	Düşük TV, düşük PIP
Kan şekeri kontrolü	<180 mg/dl
Sedasyon/analjezi	Ketamin, fentanil
Stres ülseri	Proton pompa inhibitörleri veya H2 reseptör antagonistleri
Renal replasman	CVVH
Kan ürünleri	Optimal Hg?
IVIG	Ağır sepsis?
DVT profilaksisi	Puberte

0.dk

Mental durum ve perfüzyon bozukluğunu tanı, yüksek akım nazal kanül oksijen desteği ver
İV/ İO damar yolu sağla

5.dk

Başlangıç Resusitasyon: %0.9 NaCl 20 ml/ kg iv puşe perfüzyon düzelene dek devam et, ≥ 60 ml/kg. (akciğerde raller ve hepatomegali gelişmediği sürece)
Hipoglisemi/ hipokalsemiyi düzelt, Antibiyotik başla

Şok düzelmiyor

15.dk

Sıvı dirençli şok:
İV/ İO inotrop başla tercihen Adrenalin 0.05-0.3 mcg/kg/ dk
Sedasyon için İV/İO/İM atropin-ketamin kullanarak santral yolu aç, gerekiyorsa havayolu sağla
Soğuk şok: Adrenalin titre et (bulunamazsa Dopamin 5-9 mcg/kg/dk)
Sıcak şok: Santral Noradrenalin 0.05 mcg/kg/ dk, (bulunamazsa santral Dopamin ≥ 10 mcg/kg/dk)

60.dk

Katekolamin dirençli şok:
Mutlak adrenal yetmezlik riski varsa hidrokortizon başla
Pulmoner arter, PICCO, FATD kateteri tak, Doppler US ile sıvı, inotrop, vazopressor, ve vazodilatator, tedavileri düzenle,
Hedef: normal (MAP-CVP). ScVO₂ >%70. CI 3.3-6.0 L/dk/m²

Soğuk Şok
N Kan Basıncı
Adrenalin alırken
ScvO₂ <%70,
Hb > 10 g/ dl
Milrinon infüzyonu başla
CI düşük,
Yüksek SVR,
deri perfüzyonu kötü ise
nitrovazodilatator ilave
Başarsız ise

Soğuk Şok
↓ Kan Basıncı
Adrenalin alırken
ScvO₂ <%70,
Hb > 10 g/ dl
Noradrenalin ilave et,
normal DBP için
ScVO₂ <%70,
CI düşük ise
Dobutamin,
Milrinon,
Enoksimon veya
Levosimendan

Sıcak Şok
↓ Kan Basıncı
Noradrenalin alırken,
ScVO₂ > % 70
Övolemikse
Vazopresin,
Terlipresin ve
Anjiotensin
ScVO₂ <%70, CI düşük ise düşük doz
Adrenalin,
Dobutamin,
Enoksimon,

Şok düzelmiyor

İsrarlı katekolamine dirençli şok:
Perikard effüzyonu, pnömotoraks ve karın içi basıncı >12 mm/Hg varlığını değerlendir, varsa düzelt.

Şok düzelmiyor

Refrakter şok: ECMO

Y
O
G
U
N
Z
B
A
K
I
M

Teşekkürler...